

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

3^ο Γυμνάσιο Ηρακλείου

Τίτλος διδακτικού σεναρίου: Ευρωπαίοι
συνταξιδιώτες

Δημιουργός: Αγγελική Μιχαλακέα

Ειδικότητα: Κοινωνιολόγος MScΒιοηθικής, MSc
Κριτικής Παιδαγωγικής

1. Ταυτότητα Σεναρίου

Το παρόν σενάριο αποσκοπεί στην εκτίμηση των αντιλήψεων των μαθητών σχετικά με την αποδοχή της διαφορετικότητας, μέσα από μια βιωματική δραστηριότητα όπου καλούνται να επιλέξουν τρεις συνταξιδιώτες για ένα ταξίδι με τρένο από την Ισπανία έως τη Μόσχα.

2. Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες, συζητούν και επιλέγουν συνταξιδιώτες μέσα από μια λίστα διαφορετικών κοινωνικών και πολιτισμικών προφίλ. Μέσα από αυτή τη διαδικασία καλούνται να αναγνωρίσουν στερεότυπα, προκαταλήψεις και τα όρια της ανεκτικότητας, καθώς και να αναπτύξουν τις διαπολιτισμικές τους δεξιότητες.

3. Γνωστικό αντικείμενο / Τάξη

Γνωστικό αντικείμενο: Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Τάξη: Μαθητές ηλικίας 14–16 ετών

4. Προφίλ μαθητών

Εθνικότητα: Ελληνική, Ισπανική

Φύλο: 4 κορίτσια και 14 αγόρια

Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον: Προέρχονται κυρίως από μικρομεσαία και εργατική τάξη, με διαφορετικά έθνη και πολιτισμικά υπόβαθρα.

5. Χρονική διάρκεια

2 διδακτικές ώρες (45 λεπτά η καθεμία)

6. Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις

Οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν έννοιες όπως διαφορετικότητα, ανεκτικότητα, εκφοβισμός, ρατσισμός, προκατάληψη, στερεότυπα. Απαραίτητη η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στις ομάδες ώστε να είναι διαπολιτισμικές και να συνεργαστούν αποτελεσματικά.

7. Διδακτικοί – μαθησιακοί στόχοι

- Συναίσθηση της αξιοπρέπειας της ανθρώπινης ζωής
- Συνειδητοποίηση της αξίας του σεβασμού στη διαφορετικότητα
- Ανάπτυξη κριτικής και δημιουργικής σκέψης
- Έκφραση συναισθημάτων
- Ανάπτυξη συνεργατικότητας

8. Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες

Δραστηριότητα 1: Στερεότυπα – Προκαταλήψεις και τα όρια της ανεκτικότητας

Διάρκεια: 15–20 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Γραπτή/προφορική παρουσίαση

Οργάνωση: Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες (δύο των τεσσάρων και δύο των πέντε ατόμων)

Σενάριο: Ταξιδεύετε με τρένο από Ισπανία προς Μόσχα. Πρέπει να μοιραστείτε το κουπέ με τρεις συνταξιδιώτες που θα επιλέξετε από μια λίστα 15 ατόμων.

1. Μία νεαρή προσφυγοπούλα με μαντήλα από τη Συρία
2. Ένα υπέρβαρο Ελβετό χρηματιστή
3. Ένα Ιταλό ντισκ- τζόκεϊ.
4. Μία Αφρικανή πωλήτρια δερμάτων ρούχων
5. Ένα νεαρό φορέα του AIDS
6. Ένα Ούγγρο νέο- αποφυλακισμένο τσιγγάνο
7. Έναν Γερμανό μουσικό ραπ μουσικής με εναλλακτικό τρόπο ζωής.
8. Έναν τυφλό που παίζει ακορντεόν από την Αυστρία.
9. Μία φτωχή μεσήλικα Ρουμάνα με μωρό ενός έτους
10. Μία Ολλανδή ριζοσπαστική και επιθετική φεμινίστρια
11. Έναν Σουηδό που κάνει σκι και είναι αλκοολικός.
12. Έναν παλαιστή από το Μπέλφαστ που πάει σε ποδοσφαιρικό αγώνα.
13. Μία Πολωνή χορεύτρια από το Βερολίνο.
14. Έναν Γάλλο κτηνοτρόφο που κουβαλάει ένα καλάθι τυριά.
15. Ένα νεαρό Αλβανό μετανάστη, κάτοικο Γερμανίας, που ταξιδεύει στο Αφγανιστάν.

Ο ρόλος του καθηγητή: Καθοδηγητικός και συμβουλευτικός

Ο ρόλος των μαθητών: Αιτιολογούν τις επιλογές τους

Υλικά: Φωτοτυπία και απαντητικό φύλλο

Δραστηριότητα 2: Τι απάντησες εσύ;

Διάρκεια: 15–20 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Γραπτή/προφορική παρουσίαση

Οργάνωση: Οι μαθητές συζητούν σε ομάδες με διαφορετικά φύλα και έθνη τις επιλογές τους

Στόχοι: Να κατανοήσουν το φαινόμενο του ρατσισμού και να αναπτύξουν διαπολιτισμικές ικανότητες

Μέθοδος: Συζήτηση

Υλικά: Φωτοτυπία και φύλλο απαντήσεων

Αποτελέσματα: Επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα

Δραστηριότητα 3: Βίντεο – The doll test

Διάρκεια: 15–20 λεπτά

Προβολή βίντεο:

<https://youtu.be/QRZPw-9sJtQ>

Ερωτήσεις: Πώς αντιλαμβάνεσαι τη διαφορετικότητα; Πώς ορίζεις τη διαφορετικότητα; Τι θα μπορούσες να αποδεχθείς σε σχέση με τις σεξουαλικές προτιμήσεις φίλου; Υπάρχουν όρια για το αποδεκτό; Υπάρχουν όρια για το διαφορετικό;

Οργάνωση: Ομαδική συζήτηση

Υλικά: Υπολογιστής, βιντεοπροβολέας, απαντητικό φύλλο

Δραστηριότητα 4: Δραματοποίηση

Διάρκεια: 15–20 λεπτά

Οι μαθητές εκφράζουν με το σώμα λέξεις όπως: χαρά, μοναξιά, καταπίεση, προσβολή, φόβος, συνύπαρξη. Συνθέτουν μικρή χορογραφία και επιλέγουν μουσικό κομμάτι για κάθε συναίσθημα.

Υλικά: Υπολογιστής, μουσική

Δεξιότητες: Επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα

Δραστηριότητα 5

Τίτλος Διδακτικής Δραστηριότητας: Οι Ευρωπαίοι Συνταξιδιώτες και τα Έξι Σκεπτόμενα Καπέλα

Διάρκεια

45 λεπτά (1 διδακτική ώρα)

Στόχοι

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές κριτική σκέψη και πολύπλευρη θεώρηση της διαφορετικότητας.
- Να μάθουν να υιοθετούν εναλλακτικές οπτικές γωνίες μέσα από τη μέθοδο των «Έξι Καπέλων Σκέψης».
- Να αναπτύξουν συνεργατικότητα και ικανότητες επικοινωνίας.
- Να εκφράσουν προσωπικές στάσεις και συναισθήματα με δημιουργικό τρόπο.

Υλικοτεχνική Υποδομή

- Φύλλα εργασίας με το σενάριο των «Ευρωπαίων συνταξιδιωτών»
- Χρωματιστά καπέλα/κάρτες (λευκό, κόκκινο, μαύρο, κίτρινο, πράσινο, μπλε) ή αντίστοιχα εικονίδια στον πίνακα
- Πίνακας/μαρκαδόροι ή ψηφιακή παρουσίαση

Οργάνωση της Τάξης

Οι μαθητές χωρίζονται σε 6 ομάδες. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει έναν ρόλο, ανάλογα με το «καπέλο» που θα φορέσει. Στη συνέχεια καλούνται να συζητήσουν και να παρουσιάσουν την επιλογή τους σχετικά με τους συνταξιδιώτες.

Περιγραφή Δραστηριότητας

Λευκό καπέλο (Πληροφορίες)

Οι μαθητές συγκεντρώνουν αντικειμενικά δεδομένα για τα προφίλ των συνταξιδιωτών.

Κόκκινο καπέλο (Συναισθήματα)

Εκφράζουν πώς νιώθουν για κάθε πιθανό συνταξιδιώτη, χωρίς αιτιολόγηση.

Μαύρο καπέλο (Κίνδυνοι/Αρνητική σκέψη)

Εντοπίζουν δυσκολίες ή προβλήματα που μπορεί να προκύψουν από τις επιλογές.

Κίτρινο καπέλο (Θετική σκέψη)

Αναδεικνύουν τα οφέλη και τις θετικές πτυχές κάθε επιλογής.

Πράσινο καπέλο (Δημιουργικότητα)

Προτείνουν δημιουργικές λύσεις, π.χ. τρόπους ώστε να συμβιώσουν αρμονικά οι διαφορετικοί χαρακτήρες.

Μπλε καπέλο (Διαχείριση)

Η ομάδα με το μπλε καπέλο συντονίζει και συνοψίζει τα συμπεράσματα, οργανώνει την τελική παρουσίαση.

Ρόλος Εκπαιδευτικού

Διαμεσολαβητικός και υποστηρικτικός. Ενθαρρύνει την κριτική σκέψη, βοηθά τις ομάδες να μείνουν στον ρόλο του καπέλου τους, καθοδηγεί όπου χρειάζεται.

Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Ενίσχυση της ικανότητας υιοθέτησης διαφορετικών οπτικών.
- Καλλιέργεια διαπολιτισμικής ευαισθησίας.
- Ανάπτυξη επικοινωνίας, συνεργασίας και δημιουργικής επίλυσης προβλημάτων.
- Ενδυνάμωση της συναισθηματικής νοημοσύνης.

Φύλλο Εργασίας

ΟΝΟΜΑ:..... **ΕΠΙΘΕΤΟ:**..... **ΤΜΗΜΑ:**.....

1. Ποιους τρεις συνταξιδιώτες επέλεξε η ομάδα σας;
2. Ποια στοιχεία λάβατε υπόψη με βάση το «καπέλο» σας;
3. Πώς νιώσατε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;
4. Τι μάθατε για την αποδοχή της διαφορετικότητας μέσα από αυτή την άσκηση;

9. Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου

Οι μαθητές εκφράζουν τις απόψεις και τα συναισθήματά τους. Αναδύονται διαφορετικές πολιτισμικές αντιλήψεις. Η δραματοποίηση δείχνει ότι η διαφορετικότητα είναι δεδομένη, ενώ η προκατάληψη όχι. Η συμπλήρωση ανοιχτών ερωτήσεων αποτελεί δείκτη για μελλοντική αξιοποίηση και επέκταση.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΙΘΕΤΟ:

ΤΜΗΜΑ:

Απάντησε στις ερωτήσεις:

1. Ποιους τρεις συνταξιδιώτες επέλεξες και γιατί;
2. Τι θεωρείς διαφορετικό και τι αποδεκτό;
3. Πιστεύεις ότι υπάρχουν όρια στην ανεκτικότητα;
4. Πώς ένιωσες κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.